

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

*2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორების მოსაზრება	1
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	2
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	3
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	4
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	5
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	6

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „პაშა ბანკი საქართველოს“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ ჩავატარეთ სს „პაშა ბანკი საქართველოს“ თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2013 წლის 31 დეკემბრით არსებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლის სრული შემოსავლის, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებებისგან, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი შენიშვნებისგან.

აუდიტირებული საწარმოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

აუდიტირებული საწარმოს ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გამოვთქვათ მოსაზრება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარმოდგენაზე.

აუდიტს წარვმართავდით საქართველოში მოქმედი აუდიტის სახელმწიფო სტანდარტებისა და აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, დავიცვათ ეთიკის მოთხოვნები და ისე დავგვემოთ და ჩავატაროთ აუდიტი, რომ მივიღოთ დასაბუთებული რწმუნება იმისა, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება არსებით უზუსტობას.

აუდიტი ითვალისწინებს პროცედურების ჩატარებას აუდიტორული მტკიცებულებების მოსაპოვებლად ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხებისა და განმარტებითი შენიშვნების შესახებ. პროცედურების შერჩევა დამოკიდებულია ჩვენს განსჯაზე, მათ შორის ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკების შეფასებაზე, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ამ რისკების შეფასების დროს აუდიტორი განიხილავს, შესაფერისია თუ არა შიდა კონტროლის სისტემა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისთვის, რათა დაგვემოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოთქვას შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობაზე. აუდიტი აგრეთვე გულისხმობს აუდიტირებული საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკისა და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების მართებულობის, ასევე მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას. მიგვაჩნია, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

მოსაზრება

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს „პაშა ბანკი საქართველოს“ ფინანსურ მდგომარეობას 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

10 თებერვალი, 2014 წ.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2013	2012
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	4,425	35,033
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	14,135	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7	5,139	–
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	12,220	–
ძირითადი საშუალებები	9	5,481	–
არამატერიალური აქტივები	10	1,035	–
სხვა აქტივები	12	504	–
სულ აქტივები		42,939	35,033
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	13	10,054	–
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	14	434	–
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	11	98	–
სხვა ვალდებულებები	12	344	–
სულ ვალდებულებები		10,930	–
კაპიტალი	15		
საწესდებო კაპიტალი		35,000	35,000
(აკუმულირებული დანაკლისი)/გაუნაწილებელი მოგება		(2,991)	33
სულ კაპიტალი		32,009	35,033
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		42,939	35,033

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად „ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს მიერ.

ანარ ისმაილოვ

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

მარგარიტა სვანიძე

მთავარი ბუღალტერი

10 თებერვალი, 2014 წ.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2013	2012 წლის 17 დეკემბრიდან (დაფუძნების თარიღი) 2012 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის
საპროცენტო შემოსავალი			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		1,206	33
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		298	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები		205	–
		1,709	33
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		(12)	–
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(62)	–
		(74)	–
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,635	33
სესხების გაუფასურების რეზერვი	7	(104)	–
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის შემდგომ		1,531	33
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	17	(263)	–
უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა:			
- გარიგებები		61	–
- საკურსო სხვაობები		17	–
		(185)	–
არასაპროცენტო შემოსავალი			
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	18	(1,712)	–
ცვეთა და ამორტიზაცია	9, 10	(1,023)	–
სხვა საოპერაციო ხარჯები	18	(1,537)	–
		(4,272)	–
(ზარალი)/მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(2,926)	33
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	(98)	–
წლის ზარალი		(3,024)	33
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
მთლიანი სრული (ზარალი)/შემოსავალი		(3,024)	33

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება/(აკუმულირე- ბული დანაკლისი)	სულ კაპიტალი
2012 წლის 17 დეკემბერი (დაფუძნების თარიღი)	-	-	-
2012 წლის 17 დეკემბრიდან 2012 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი (მე-15 შენიშვნა)	-	33	33
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	33	33
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (მე-15 შენიშვნა)	35,000	-	35,000
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	35,000	33	35,033
წლის სრული ზარალი	-	(3,024)	(3,024)
31 დეკემბერი, 2013 წ.	35,000	(2,991)	32,009

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2013	2012 წლის 17 დეკემბრიდან (დაფუნების თარიღი) 2012 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		1,496	33
გადახდილი პროცენტი		(20)	–
მიღებული საკომისიო		76	–
გადახდილი საკომისიო		(311)	–
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან ზარალით შემცირებული რეალიზებული შემოსულობა		61	–
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(1,489)	–
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯი		(1,791)	–
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		(1,978)	33
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/(კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(14,027)	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(5,211)	–
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		10,009	–
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		434	–
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული)/მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(10,773)	33
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(27,333)	–
შემოსულობა გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		15,189	–
ძირითადი საშუალებების შეძენა	9	(6,431)	–
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(1,264)	–
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(19,839)	–
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი		–	35,000
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		–	35,000
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		4	–
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(კლება)		(30,608)	35,033
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი		35,033	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	5	4,425	35,033

6-45 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „პაშა ბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 2012 წლის 17 დეკემბერს, როგორც საქართველოს კანონმდებლობის ფარგლებში მოქმედი სააქციო საზოგადოება. „ბანკი“ საქმიანობს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდეგში „სებ“-ი) მიერ 2013 წლის 17 იანვარს გაცემული საბანკო ლიცენზიით.

„ბანკი“ იღებს ანაბრებს, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და სთავაზობს სხვა საბანკო მომსახურებას თავის კომერციულ კლიენტებს. 2013 წლის 31 დეკემბრისთვის „ბანკი“ საქართველოში ერთი მომსახურების ოფისითაა წარმოდგენილი. „ბანკის“ იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0108, რუსთაველის გამზირი 15.

2013 წლის 31 დეკემბრისთვის „ბანკის“ ერთპიროვნული მფლობელი იყო აზერბაიჯანული კომპანია ლსს „პაშა ბანკი“ („მშობელი კომპანია“), საბოლოო მფლობელები კი არიან ლეილა ალიევა და არზუ ალიევა, რომლებიც ერთობლივ კონტროლს ახორციელებენ ბანკზე.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

ზედამხედველობის მიზნებისათვის „ბანკს“ მოეთხოვება აღრიცხვის წარმოება და ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ლარში ბუღალტრული აღრიცხვისა და საბანკო საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონის და თანმდევნი ინსტრუქციების შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგება ეყრდნობა „ბანკის“ ჩანაწერებსა და გატარებებს, რომლებიც შემდგომში კორექტირებული და რეკლასიფიცირებულია „ფასს“-ის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუკი სხვაგვარად არ არის მითითებული.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

წლის განმავლობაში „ბანკმა“ მიიღო ქვემოაღნიშნული შეცვლილი „ფასს“:

ფასს (IFRS) 13 „სამართლიანი ღირებულებით შეფასება“

ფასს 13 სამართლიანი ღირებულებით ყველა იმ შეფასებისთვის, რომლებიც ფასს-ის შესაბამისად ტარდება, ერთიან მეთოდს განსაზღვრავს. ფასს 13 არ ცვლის სამართლიანი ღირებულებით შეფასების აუცილებლობის დადგომის წესს, იგი მხოლოდ ფასს-ის შესაბამისად სამართლიანი ღირებულებით შეფასების მეთოდიკას განსაზღვრავს, როდესაც სამართლიანი ღირებულება აუცილებელი ან ნებადართულია. ფასს 13-ის მიღებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია „ბანკის“ მიერ ჩატარებულ სამართლიანი ღირებულებების შეფასებაზე.

ფასს 13 ასევე მოითხოვს სამართლიანი ღირებულებებისთვის გარკვეული განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენა, რომელთაგან ნაწილიც ჩაანაცვლებს სხვა სტანდარტების მოთხოვნებს განმარტებითი შენიშვნების შესახებ, მათ შორის ფასს (IFRS) 7-საც: „*ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები*“. ზოგიერთი განმარტებითი შენიშვნა სავალდებულოა ბასს (IAS) 34.16ა(კ)-ის თანახმად სავალდებულოა ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რაც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაზე. „ბანკი“ ამ განმარტებით შენიშვნებს წარმოადგენს 23-3 შენიშვნაში.

ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში „დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“

ბასს-მა გამოაქვეყნა ბასს 19-ში „*დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები*“ შესული მთელი რიგი ცვლილებები, რომლებიც ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოების აღრიცხვაში შესული ძირითადი ცვლილებები მოიცავს საპენსიო აქტივებისა და ვალდებულებებში შესული ცვლილებების გადავადებული აღიარების შესაძლებლობის (ე. წ. „დერეფნის პრინციპი“) გაუქმებას. ამასთან, შეიზღუდება ცვლილებები წმინდა საპენსიო აქტივში (ვალდებულებაში), რომელიც ნაღობებში ან ზარალში წმინდა საპროცენტო შემოსავლის (ხარჯის) და მომსახურების დანახარჯების ნაწილში. ამ ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია „ბანკის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ცვლილებები ბასს 1-ში „ცვლილებები სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების წარდგენაში“

ბასს 1-ში შესული ცვლილებები სხვაგვარად აჯგუფებს სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წარმოდგენილ მუხლებს. მუხლები, რომელთა მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიკაცია (გადაჯგუფება) შესაძლებელია მომავალში (მაგალითად, გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებზე წმინდა ზარალი ან შემოსულობა), წარმოდგენილი იქნება განცალკევებით იმ მუხლებისგან, რომელთა რეკლასიფიკაცია არასდროს მოხდება (მაგალითად, შენობების გადაფასება). ეს ცვლილებები გავლენას ახდენს მხოლოდ ანგარიშგების წარმოდგენაზე და არ აისახება „ბანკის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ბასს (IAS) 1 „შესადარის ინფორმაციასთან მიმართებით მოთხოვნების დაზუსტება“
(ცვლილება)

წინამდებარე ცვლილებებით განისაზღვრება სხვაობა ნებაყოფლობით წარმოდგენილ დამატებით შესადარის ინფორმაციასა და მინიმალურ სავალდებულო შესადარის ინფორმაციას შორის. საწარმო ვალდებულია ჩართოს შესადარის ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებში, როდესაც ის ნებაყოფლობით წარმოადგენს შესადარის ინფორმაციას იმ მოცულობით, რომელიც აღემატება მინიმალური მოთხოვნილი შესადარის პერიოდის ფარგლებს. წინამდებარე შესწორებების თანახმად, ფინანსური მდგომარეობის საწყის ანგარიშს, რომელიც წარმოდგენილ იქნა ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების რეტროსპექტული გადაანგარიშების ან რეკლასიფიკაციის შედეგად, შეიძლება არ ახლდეს შესადარის ინფორმაცია შესაბამის შენიშვნებში. ეს ცვლილება მხოლოდ წარმოდგენაზე მოქმედებს და „ბანკის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე არ აისახება.

ცვლილება ფასს (IFRS) 7-ში – „ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვა“

ამ ცვლილებების მიხედვით საწარმოს ევალება ინფორმაციის წარმოდგენა ურთიერთგაქვითვისა და მასთან დაკავშირებული შეთანხმებების შესახებ (მაგ. უზრუნველყოფის ხელშეკრულებები). მსგავსი ინფორმაცია ანგარიშგების მომხმარებლებს საწარმოს ფინანსურ მდგომარეობაზე ჩათვლის ამ სქემების გავლენის შეფასებაში დაეხმარება. ამ ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულოა ყველა აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, რომელთა ურთიერთგაქვითვაც ხორციელდება ბასს (IAS) 32-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“ შესაბამისად. მოთხოვნა ვრცელდება იმ აღიარებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზეც, რომლებიც ძირითად საკლირინგო შეთანხმებას ან მსგავს ხელშეკრულებებს ექვემდებარება, განურჩევლად იმისა, გაქვითულია თუ არა ისინი ბასს 32-ის შესაბამისად. ამ ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია „ბანკის“ ფინანსურ მდგომარეობასა თუ შედეგებზე.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

„ბანკი“ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორცაა გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები, ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის სამართლიანად აფასებს. ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია მე-20 შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედეგა:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი „ბანკისთვის“ ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენება.

„ბანკი“ ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის განსაზღვრა.

„ბანკი“ განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებად ან გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. „ბანკი“ განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარებისას და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარება (გაგრძელება)

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც „ბანკმა“ აქტივის შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები მიეკუთვნება „მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების“ კატეგორიას. გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ფინანსური აქტივები იმ შემთხვევაში მიეკუთვნება, თუ ისინი შესყიდულია უახლოეს მომავალში გაყიდვის მიზნით. გასაყიდად არსებულის კატეგორიას მიეკუთვნება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიც, თუ არ არის გამიზნული მათი გამოყენება ჰეჯირების ინსტრუმენტების სახით. გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებზე ყოველგვარი მოგება და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აქვთ ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვის გრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, კლასიფიცირდებიან, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები, თუ „ბანკს“ აქვს დაფარვის ვადამდე მათი ფლობის სურვილი და შესაძლებლობა. ეს განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები შემდეგ ამორტიზებული ღირებულებით აისახება. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ინვესტიციების გაუფასურების შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

სესხები და მისაღები ანგარიშები

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგების და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება სესხების და მისაღები ანგარიშების აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების შემთხვევაში, ასევე ამორტიზაციის პროცესში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარება (გაგრძელება)

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც გამიზნულია გასაყიდად ან არ არის გათვალისწინებული რომელიმე ზემოხსენებულ კატეგორიაში. გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც გამიზნულია გასაყიდად ან არ არის გათვალისწინებული რომელიმე ზემოხსენებულ კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების დრომდე, როდესაც კუმულაციური მოგება-ზარალი, რომელიც მანამდე სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იყო ასახული, რეკლასიფიცირდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოანგარიშებული საპროცენტო შემოსავლების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია

თუ გასაყიდად ფლობილად კლასიფიცირებული არაწარმოებული ფინანსური აქტივი აღარ არის უახლოეს მომავალში გასაყიდად გამიზნული, შესაზღვრელია მისი რეკლასიფიკაცია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის კატეგორიის გავლით, შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაზე, თუ „ბანკს“ აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის გასვლამდე;
- ▶ იშვიათ შემთხვევებში, სხვა ფინანსური აქტივები შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას გასაყიდად არსებულ ან დაფარვის ვადამდე შენარჩუნებულ კატეგორიაზე.

გასაყიდად არსებულად კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებსა და მისაღებ ანგარიშებზე, თუ „ბანკს“ აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა, შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე;

ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაცია ხდება მისი სამართლიანი ღირებულებით რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის. არ ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ნებისმიერი მოგების ან ზარალის შეზღუდვა. ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღისთვის წარმოადგენს მის ახალ ღირებულებას ან ამორტიზებად ღირებულებას, შესაბამისად.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ „ბანკი“ გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- ▶ თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1 დონის მდგენელი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ „ბანკი“ აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს.
- ▶ ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ „ბანკი“ ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მდგენელები გახდება ბაზარზე მოპოვებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ეს არ ეხება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებს და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

„ბანკი“ თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რაიმე ობიექტური ნიშნის არსებობას. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მაშინ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს რაიმე ფაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწვეული გაუფასურების არსებობის ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობილი „ზარალის ფაქტი“) და ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების საფუძველი შესაძლოა მიგვანიშნებდეს იმაზე, რომ მსესხებელი თუ მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს პროცენტისა თუ ძირითადი თანხის დაფარვის განრიგს, არსებობს მისი გაკოტრების ან სხვაგვარი ფინანსური რეორგანიზაციის ალბათობა, ან თუ სავარაუდოა სამომავლო ფულადი ნაკადების კლება ეკონომიკური პირობების ცვლილებიდან გამომდინარე, რაც გამოიწვევს საკონტრაქტო პირობების დარღვევას.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ და კლიენტებზე გაცემული სესხები

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მოთხოვნების და კლიენტებზე გაცემული სესხების შეფასებისას „ბანკი“ თავდაპირველად ინდივიდუალურად ადგენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის ან კოლექტიურად არამნიშვნელოვნად მიჩნეული ფინანსური აქტივებისათვის. თუ დადგინდა, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად ფასდება და რომლებზეც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ მონაწილეობს გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. სესხები მათ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი, ხოლო უზრუნველყოფა მთლიანად რეალიზებულია ან „ბანკისთვის“ არის გადაცემული. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ ჩამოწერების ამოღება მომავალში მოხერხდება, ეს აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთს გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი.

უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევიდან, უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია „ბანკის“ შიდა საკრედიტო რანჟირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორებიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს (როგორცაა უმუშევრობის განაკვეთი, უძრავი ქონების ფასი, საქონლის ფასი, გადახდისუნარიანობა და სხვა ფაქტორები, რომლებიც ჯგუფში ზარალის განმსაზღვრელია). სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა ხდება რეგულარულად განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციების შემთხვევაში, „ბანკი“ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციათა ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

გასაყიდად არსებული სავალო ინსტრუმენტების გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორითაც - ამორტიზებული ღირებულების მქონე ფინანსური აქტივების შეფასება. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის. საპროცენტო შემოსავალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. თუ მომდევნო წელს სასესხო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება და ზრდა ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის მოგებაში ან ზარალში აღიარების შემდგომ მოვლენას, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შებრუნება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგების მეშვეობით.

რესტრუქტურისაციის ბუღალტრული აღრიცხვა შემდეგნაირად ხორციელდება:

- ▶ თუ სესხის ვალუტა იცვლება, მაშინ ხდება ძველი სესხის აღიარების შეწყვეტა და ახალი სესხის აღიარება.
- ▶ თუ სესხის რესტრუქტურისაცია არ უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიძნელეებს, „ბანკი“ იმავე მიდგომას მიმართავს, როგორსაც - ქვემოთ აღწერილი ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

- ▶ თუ სესხის რესტრუქტურირება უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიძნელეებს და სესხი გაუფასურებულია რესტრუქტურირების შემდეგ, „ბანკი“ აღიარებს სხვაობას ახალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებასა (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) და საბალანსო ღირებულებას შორის რესტრუქტურირებამდე, როგორც მიმდინარე პერიოდის გაუფასურების ხარჯს. იმ შემთხვევაში, თუ სესხი არ არის გაუფასურებული რესტრუქტურირების შემდეგ, „ბანკი“ ადგენს ახალ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს.

მას შემდეგ, რაც მოხდება სესხის პირობებზე ხელახალი შეთანხმება, სესხი აღარ მიიჩნევა ვადაგადაცილებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად ახდენს რესტრუქტურირებული სესხების მონიტორინგს, რათა დარწმუნდეს რომ შესრულებულია ყველა პირობა და სამომავლო დაფარვები მოსალოდნელია. გაუფასურებასთან მიმართებაში სესხები კვლავაც ფასდება ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად და შეფასებისთვის გამოიყენება სესხის თავდაპირველი ან მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ „ბანკმა“ დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ „ბანკმა“ (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ „ბანკმა“ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, „ბანკის“ მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც გააჩნია გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და იმ მაქსიმალური თანხის გათვალისწინებით, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს „ბანკს“.

როდესაც შემდგომი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), „ბანკის“ ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, „ბანკის“ ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

„ბანკის“ სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სარგებლის განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც „ბანკის“ ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არ არის ხელმისაწვდომი და შესაბამისად, არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შემადგენელი ნაწილი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. სავალდებულო რეზერვი შედის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების მუხლში.

იჯარა

საოპერაციო იჯარა – „ბანკი“, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ფინანსური გარანტიები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში „ბანკი“ გასცემს ფინანსურ გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება ფინანსური ანგარიშგების „სხვა ვალდებულებების“ მუხლში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება ამორტიზებულ პრემიასა და გარანტიის შედეგად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად გაწეული ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური გარანტიები (გაგრძელება)

ყოველი მატება ვალეზღულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. მიღებული პრემიის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის ვადის განმავლობაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის თავდაპირველი აღიარებიდან თუ აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღრიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა ანგარიშგების დღეს.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს „ბანკის“ საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
კომპიუტერული და საკომუნიკაციო ტექნიკა	4
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	4
ავეჯი და მოწყობილობები	4
სხვა აღჭურვილობა	5
იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	4

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შექმნილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო მომსახურების 10 წლიანი ვადის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელია.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც „ბანკის“ მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სათანადო სიზუსტით შეფასება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და გასაყიდად გამიზნული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღრიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ „ბანკი“ გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღრიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება ახალ საბალანსო ღირებულებაზე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

„ბანკი“ იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ ორ კატეგორიად:

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

- ▶ *გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო*
გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და აქტივების მართვიდან, მეურვეობის, ასევე სხვა მმართველობის თუ საკონსულტაციო მომსახურების საზღაურს. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.
- ▶ *საოპერაციო მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო*
მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის ტრანსაქციის თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის (როგორცაა აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება ამ ტრანსაქციის დასრულებისთანავე. გასამრჯელო და გასამრჯელოს გარკვეულ სამუშაოებთან დაკავშირებული კომპონენტები აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც „ბანკის“ სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და ეროვნული ბანკის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებული მოგების მუხლში, რომელსაც აკლდება ზარალი. ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად იყო 1.7363 და 1.6567 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გამოცემული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

ფასს 9 გამოცემული სახით ასახავს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გაწეულ მუშაობას ბასს 39-ის ჩანაცვლებასთან დაკავშირებით და შეეხება ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებას ბასს 39-ის მიხედვით. სტანდარტები თავდაპირველად 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე ვრცელდებოდა, მაგრამ 2011 წლის დეკემბერში ფასს 9-ში შესული ცვლილებებით „ფასს 9-ს ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღი და გარდამავალი განმარტებითი შენიშვნები“, ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღმა 2015 წლის 1 იანვრამდე გადაიწია. შემდეგ ეტაპზე ბასსს მიმართავს ფინანსური აქტივების ჰეჯირების აღრიცხვას და გაუფასურებას. ფასს 9-ის პირველი ეტაპის მიღება იმოქმედებს „ბანკის“ ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს „ბანკის“ ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. „ბანკი“ მის გავლენას სხვა ეტაპთან ერთად შეაფასებს, როდესაც ყველა ეტაპის შემცველი საბოლოო სტანდარტი გამოიცემა.

საინვესტიციო კომპანიები (ცვლილებები ფასს 10-ში, ფასს 12-ში და ბასს 27-ში)

ეს ცვლილებები ძალაში შედის 2014 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და უშვებს კონსოლიდაციის მოთხოვნებისგან გამონაკლისის ისეთი კომპანიების შემთხვევაში, რომლებიც აკმაყოფილებენ ფასს 10-ის მიხედვით „საინვესტიციო კომპანიის“ განმარტებას. კონსოლიდაციის ვალდებულებისგან გათავისუფლება საინვესტიციო კომპანიებისგან მოითხოვს შვილობილი კომპანიების აღრიცხვას მოგებაში ან ზარალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით. „ბანკისთვის“ ეს ცვლილება სავარაუდოდ არ იქნება აქტუალური, რადგან იგი არ ფლობს შვილობილ კომპანიებს და ამიტომ არ შეესაბამება ფასს 10-ის განმარტებას „საინვესტიციო კომპანიის“ შესახებ.

ბასს 32 „ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვა“ — ბასს 32-ში შესული ცვლილებები

ეს ცვლილებები განმარტავს იმას, თუ რას ნიშნავს „ამჟამად აქვს გაქვითვის იურიდიული უფლება“ და ასევე კრიტერიუმებს, რომლებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს საკლირინგო დაწესებულების ანგარიშსწორების არათანადროული მექანიზმები, რომ მიიღოს ურთიერთგაქვითვის უფლება. აღნიშნული ცვლილებები ძალაშია 2014 წლის 1 იანვრის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ისინი სავარაუდოდ არ იქნება აქტუალური „ბანკისათვის“.

ფაისკ 21-ის ინტერპრეტაცია მოსაკრებლების თაობაზე (ფაისკ IFRIC 21)

ფაისკ 21 განმარტავს, რომ საწარმო ვალდებულებას აღიარებს მოსაკრებლის მიზნით მაშინ, როდესაც ადგილი აქვს გადახდის გამომწვევ ქმედებას (შესაბამისი კანონმდებლობის მიხედვით). ინტერპრეტაციის მიხედვით, ისეთი მოსაკრებლის შემთხვევაში, რომელიც გადასახდელია მინიმალური ზღვრის მიღწევის შედეგად, ვალდებულება არ წარმოიქმნება, სანამ არ იქნება მიღწეული აღნიშნული მინიმალური ზღვარი. ფაისკ 21 ძალაშია 2014 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. „ბანკის“ მოლოდინით, ფაისკ 21-ს გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გამოცემული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ბასს (39) “წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაცემა და ჰეჯირების აღრიცხვის უწყვეტობა - ბასს 39-ში შესული ცვლილებები

ეს ცვლილებები უშვებს გამონაკლისს ჰეჯირების აღრიცხვის უწყვეტის ვალდებულებისგან, ისეთ შემთხვევებში, როდესაც ჰეჯირებისთვის გამოიხნული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის გადაცემა გარკვეულ კრიტერიუმებს აკმაყოფილებს. ეს ცვლილებები ძალაში შედის 2014 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიურ პერიოდებისთვის. „ბანკის“ მოლოდინით ეს ცვლილებები არ მოახდენს გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან იგი არ აწარმოებს ოპერაციებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, „ბანკის“ ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეხედულებები და შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-20 შენიშვნაში.

სესხების გაუფასურების რეზერვი

„ბანკის“ მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში. გაუფასურების ზარალს „ბანკი“ განსაზღვრავს საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და ანალოგიურ მსესხებელთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. „ბანკი“ ასევე აფასებს სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიაწინებს მსესხებელთა ჯგუფის კრედიტუნარიანობის გაუარესებაზე, ან ისეთ პოლიტიკურ-ეკონომიკურ ცვლილებებზე, რომლებიც იწვევს აქტივების ჯგუფზე ვალდებულებების შეუსრულებლობას. იმის გამო, რომ კლიენტებისთვის გაცემულ სესხებზე განცდილი ზარალის ისტორიული გამოცდილება „ბანკს“ არ აქვს, იგი კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის ბაზრის საშუალო ზარალის კოეფიციენტებს იყენებს. სესხების ან მისაღები ანგარიშების შემთხვევაში „ბანკი“ გამოცდილების მიხედვით იღებს გადაწყვეტილებას დაკვირვებადი მონაცემების არსებული გარემოებების შესაბამისად დაკორექტირებაზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2013	2012
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	229	–
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	73	–
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	4,123	35,033
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4,425	35,033

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშების 99% ლარშია გამოხატული, შედგება პროცენტისანი საკორესპონდენტო ანგარიშის ნაშთებისგან ორ რეზიდენტ ბანკში 4,079 ათასი ლარის ოდენობით და უპროცენტო საკორესპონდენტო ანგარიშის ნაშთებისგან რეზიდენტ და არარეზიდენტ ბანკებში, შესაბამისად, 16 ათასი ლარისა და 28 ათასი ლარის ოდენობით (2012 წლის 31 დეკემბერი: 35,033 ათასი ლარის პროცენტისანი საკორესპონდენტო ანგარიში ერთ რეზიდენტ ბანკში). წლიური საპროცენტო განაკვეთი 0.2%-დან 3.35%-მდე მერყეობს.

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	2013	2012
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	1,369	–
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაბარი	12,766	–
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	14,135	–

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში უპროცენტო დეპოზიტების გახსნა საკრედიტო დაწესებულებების მიერ კლიენტებისგან შესაბამის ორკვირიან ვადაში ეროვნულ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 10%-ისა და უცხოურ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 15%-ის ოდენობით. „ბანკის“ უფლება ამგვარი დეპოზიტების გამოტანასთან დაკავშირებით კანონმდებლობით იზღუდება.

ვადიანი ანაბრები მოიცავს ადგილობრივ კომერციულ ბანკებში ლარში განთავსებულ ოთხ ვადიან ანაბრს, რომელთაც ვადა ეწურებათ 2014 წლის მარტიდან ოქტომბრამდე პერიოდში. მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთი 4.25%-დან 11%-მდე მერყეობს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	2013	2012
კორპორატიული სესხები	5,243	–
კლიენტებზე გაცემული ჯამური სესხი	5,243	–
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(104)	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები	5,139	–

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის შედარება ტიპების მიხედვით შემდეგია:

	2013
2012 წლის 17 დეკემბრის (დაფუძნების თარიღი) და 2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით დარიცხვა წლის განმავლობაში	– 104
2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	104
ინდივიდუალური გაუფასურება	–
კოლექტიური გაუფასურება	104
	104

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- ▶ უძრავ-მოდრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება;
- ▶ აქციონერებისგან და მსესხებლის აფილირებული პირებისგან მიღებული გარანტიები;
- ▶ გარანტიები სხვა ბანკებისგან.

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 876 ათასი ლარის საერთო თანხის ორი სესხის თავდებად გამოდის მშობელი კომპანია.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თავლყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გარბელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2013 წლის 31 დეკემბრისთვის მიმდინარე ყველა სესხი კერძო კომპანიებზეა გაცემული. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ სესხების კონცენტრაცია სამ უმსხვილეს მსესხებელზე შეადგენდა 3,693 ათას ლარს (მთლიანი სასესხო პორტფელის 70%). აღნიშნული სესხებისათვის შეიქმნა რეზერვი 74 ათასი ლარის ოდენობით.

საქართველოში გაცემული სესხების განაწილება დარგების მიხედვით:

	2013	2012
სავაჭრო კომპანიები	2,735	–
სოფლის მეურნეობა და საკვები პროდუქტების გადამამუშავება	1,541	–
მომსახურება	619	–
წარმოება	348	–
	5,243	–

8. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები მოიცავს:

	2013	2012
სადეპოზიტო სერთიფიკატები სებ-ში	12,220	–
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	12,220	–

	2013		2012	
	ნომინალური წლიური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	ნომინალური წლიური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა
სადეპოზიტო სერთიფიკატები სებ-ში	3.8% - 4.25%	3-დან 6 თვემდე	–	–

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაპა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა ასეთი იყო:

	ავეჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტე- რული ტექნიკა და საოფისე ადჭურვი- ლობა	ავტოსატრან- სპორტო საშუალებები	სხვა ადჭურვი- ლობა	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	სულ
თვითღირებულება						
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-	-	-	-
შემოსავლები	1,767	2,209	116	431	1,908	6,431
31 დეკემბერი, 2013 წ.	1,767	2,209	116	431	1,908	6,431
დაგროვილი ცვეთა						
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-	-	-	-
ცვეთის დანარიცხი	(269)	(324)	(20)	(54)	(283)	(950)
31 დეკემბერი, 2013 წ.	(269)	(324)	(20)	(54)	(283)	(950)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2012 წ.	-	-	-	-	-	-
31 დეკემბერი, 2013 წ.	1,498	1,885	96	377	1,625	5,481

10. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა ასეთი იყო:

	ლიცენზიები	კომპიუტე- რული პროგრამები	სულ
თვითღირებულება			
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-
შემოსავლები	876	232	1,108
31 დეკემბერი, 2013 წ.	876	232	1,108
აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურება			
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-
ამორტიზაციის დანარიცხი	(58)	(15)	(73)
31 დეკემბერი, 2013 წ.	(58)	(15)	(73)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-
31 დეკემბერი, 2013 წ.	818	217	1,035

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

11. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2013	2012 წლის 17 დეკემბრიდან (დაფუნების თარიღი) 2012 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის
მიმდინარე გადასახადის დანარიცხი	-	-
გადავადებული კრედიტი - დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება	(98)	-
მოგების გადასახადის ხარჯი	(98)	-

საქართველოში იურიდიულ პირებს მოეთხოვებათ მოგების გადასახადის დეკლარაციების წარდგენა. 2013 და 2012 წლებში მოგების გადასახადის სტანდარტული განაკვეთი საქართველოში 15%-ს შეადგენდა. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული შემოსავალი არ იბეგრება.

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	2013	2012 წლის 17 დეკემბრიდან (დაფუნების თარიღი) 2012 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის
დასაბეგრი ზარალი/მოგება	(2,926)	33
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)		
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	439	(5)
<i>არაგამოქვითვადი ხარჯები:</i>		
- წარმომადგენლობითი ხარჯები	(13)	-
- სხვა	(8)	-
ცვლილება აულიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში	(561)	-
მოგების გადასახადის ხარჯი	(98)	-

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

11. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი დინამიკა შესაბამის წელს შემდეგია:

	2012	მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	2013
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი			
მომდევნო პერიოდებზე გადატანილი ზარალი	–	561	561
სხვა ვალდებულებები	–	19	19
მთლიანი გადავადებული საგადასახადო აქტივი	–	580	580
აულიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივი	–	(561)	(561)
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	–	19	19
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი			
ძირითადი საშუალებები	–	(100)	(100)
არამატერიალური აქტივები	–	(17)	(17)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	–	(117)	(117)
	–		
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	–	(98)	(98)

„ბანკს“ აქვს 3,737 ათასი ლარის ოდენობის დასაბეგრი ზარალი, რომელის გადატანაც შეუძლია მომდევნო ხუთ წელზე და რომელსაც 2018 წელს ეწურება ვადა, თუ არ მოხდა მისი გამოქვითვა.

12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2013	2012
სხვა არაფინანსური აქტივები		
წინასწარ გაწეული ხარჯები	198	–
არამატერიალური აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	155	–
საოპერაციო იჯარაზე გადახდილი ავანსები	150	–
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	1	–
სხვა აქტივები	504	–

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2013	2012
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		
პროფესიული მომსახურების საზღაური	47	–
დარიცხული ხარჯი	17	–
გადასახდელი საოპერაციო გადასახადები	52	–
	116	–
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები		
გამოუყენებელი შვებულების რეზერვი	101	–
დარიცხული პრემია	99	–
გადავადებული შემოსავალი	28	–
	228	–
	344	–
სხვა ვალდებულებები		

13. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2013	2012
მშობელი კომპანიის ვადიანი ანაზრები აშშ დოლარში	10,054	–
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	10,054	–

მშობელი კომპანიის მიერ განთავსებული ვადიანი ანაზრების ვადა 2014 წელს იწურება. მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთია 3%.

14. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს:

	2013	2012
მიმდინარე ანგარიშები	434	–
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	434	–

2013 წლის 31 დეკემბრისთვის ყველა მიმდინარე ანგარიშის თანხა წარმოადგენს ვალდებულებებს კერძო საწარმოების მიმართ. 2013 წლის 31 დეკემბრისთვის კლიენტების მიმართ ვალდებულებები 137 ლარის (32%) ოდენობით მოდიოდა ერთ უმსხვილეს მეანაზრეზე.

კლიენტთა ანგარიშების ანალიზი დარგების მიხედვით:

	2013	2012
ვაჭრობა	257	–
სოფლის მეურნეობა	39	–
სხვა	138	–
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	434	–

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

15. კაპიტალი

„ბანკის“ სააქციო კაპიტალი ლარში შეიტანა მშობელმა კომპანიამ. თითოეული ჩვეულებრივი აქციის მფლობელს აქვს დივიდენდების და კაპიტალის ნებისმიერი განაწილების მიღების უფლება ლარში.

2013 წლის 31 დეკემბრისა და 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ 35,000 ათასი ლარის ოდენობის ნებადართული, გამოშვებული და მთლიანად გადახდილი კაპიტალი შედგებოდა 1.00 ლარის ნომინალური ღირებულების ჩვეულებრივი აქციებისგან. ერთი ჩვეულებრივი აქცია უზრუნველყოფს ერთი ხმის უფლებას.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდების განაწილების გამოცხადება „ბანკის“ მშობელ კომპანიას შეუძლია მხოლოდ „ბანკის“ წმინდა მოგებიდან, რომელიც ასახულია „ბანკის“ მიერ საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. საქართველოს ეროვნულ ბანკს უნდა ეცნობოს დივიდენდების გამოცხადების შესახებ. საქართველოს ეროვნულ ბანკს უფლება აქვს შეაჩეროს ან შეზღუდოს დივიდენდების გამოცხადება, თუ კომერციულ ბანკს დარღვეული აქვს სებ-ის ნორმატიული მოთხოვნები.

დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა 2013 წელს და 2012 წლის 17 დეკემბრიდან 2012 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდში.

16. პირობითი ვალდებულებები

გადასახადები

საქართველოში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ „ბანკი“ არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

პირობითი ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ პირობითი ვალდებულებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	2013	2012
საკრედიტო ვალდებულებები		
გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები	1,537	–
გარანტიები	183	–
	1,720	–
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან		
არაუგვიანეს 1 წლისა	989	–
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	412	–
	1,401	–
კაპიტალური დაბანდების ვალდებულება	512	–

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

17. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მოიცავს შემდეგს:

	2013	2012 წლის 17 დეკემბრიდან (დაფუძნების თარიღი) 2012 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	28	–
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	13	–
გაცემული გარანტიები	5	–
საკასო ოპერაციები	1	–
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	47	–
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(304)	–
საკასო ოპერაციები	(6)	–
საკომისიო ხარჯი	(310)	–
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	(263)	–

18. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი

ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი მოიცავს:

	2013	2012 წლის 17 დეკემბრიდან (დაფუძნების თარიღი) 2012 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის
ხელფასები	1,307	–
პრემიები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	405	–
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	1,712	–
საოპერაციო იჯარა	854	–
პროფესიული მომსახურება	177	–
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	100	–
კომუნალური ხარჯები	88	–
მარკეტინგი და რეკლამა	59	–
დაცვა-უსაფრთხოება	53	–
საოფისე აღჭურვილობა	40	–
დაზღვევა	30	–
სამივლინებო და მასთან დაკავშირებული ხარჯები	29	–
საოპერაციო გადასახადები	27	–
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	12	–
დარიცხული ჯარიმები	10	–
სხვა	58	–
სხვა საოპერაციო ხარჯები	1,537	–

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა

შესავალი

„ბანკის“ საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები და მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორცაა ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს „ბანკის“ შემოსავლიანობისათვის და მისი თითოეული წევრი ანგარიშვალდებულია მასთან ან მის პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებული რისკების მართვაზე. რისკის მართვის ზომებს „ბანკი“ ყოფს მოსალოდნელი და მოულოდნელი ზარალის მიხედვით. მოსალოდნელი ზარალებისთვის, ჩვეულებრივ, იქმნება რეზერვები საკრედიტო რისკის პოლიტიკაში აღწერილი წესით. მოულოდნელი ზარალების თავის დასაცავად „ბანკი“ თავის კაპიტალს იყენებს. „ბანკის“ საქმიანობას ახასიათებს ფინანსური რისკი, რომელიც იყოფა საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებად, საოპერაციო რისკად, და საბაზრო რისკად. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. ისინი კონტროლდება „ბანკის“ სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე. რისკების განსაზღვრასა და კონტროლზე საბოლოო პასუხისმგებლობა დირექტორთა საბჭოს ეკისრება. რისკების მართვას და ზედამხედველობას ახორციელებს „ბანკის“ სხვადასხვა განყოფილება და კომიტეტი.

რისკის მართვა

რისკის მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია რისკის მართვის პოლიტიკის განსაზღვრაზე, შემუშავებასა და დანერგვაზე, რათა უზრუნველყოს დამოუკიდებელი კონტროლის პროცესი, რომელსაც ის ორი სტრუქტურული ერთეულის მეშვეობით ახორციელებს:

- ▶ საკრედიტო რისკის შეფასების ქვეგანყოფილება, და
- ▶ სისტემური და საოპერაციო რისკის შეფასების განყოფილება.

აქტივ-პასივების კომიტეტი

აქტივ-პასივების კომიტეტი პასუხისმგებელია „ბანკის“ აქტივებისა და ვალდებულებების, და მთლიანი ფინანსური სტრუქტურის მართვაზე. იგი ასევე პასუხისმგებელია „ბანკის“ დაფინანსების, ლიკვიდურობის, საპროცენტო განაკვეთისა და კაპიტალის ადეკვატურობის რისკებზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

შიდა აუდიტი

რისკის მართვის პროცესებს მთელ „ბანკში“ შემოწმებას მუდმივად უტარებს შიდა აუდიტის განყოფილება. იგი ამოწმებს პროცედურობის ადეკვატურობას, მათ სტრუქტურას და ეფექტურობას, ასევე „ბანკის“ შესაბამისობას მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნებთან და შიდა პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხს აგებს რისკებთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებზე, მართავს და ზედამხედველობას უწევს „ბანკის“ სხვა განყოფილებების მიერ რისკებთან დაკავშირებით მიღებულ გადაწყვეტილებებს და კონტროლის ფუნქციების შესრულებას, რომლებიც უკავშირდება კონტროლის საერთო გარემოს, ხელით შესრულებული, ტექნოლოგიებზე დამოკიდებული ან კომპიუტერული პროგრამების მეშვეობით კონტროლის მექანიზმებს, რისკის გამიზნულად ან უნებლიეთ არასწორად შეფასებას, თაღლითობის, ან ქონების მითვისების რისკს, ინფორმაციის დაცვას, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლას, და სხვ.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება „ბანკის“ მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს „ბანკის“ ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს.

რისკებთან დაკავშირებით ყველა განყოფილება ანგარიშვალდებულია აქტივ-პასივების კომიტეტის მიმართ. შესაბამისი შეხვედრები თვეში ერთხელ ტარდება.

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს „ბანკის“ საქმიანობის მეტ მგრძობილობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ „ბანკმა“ შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულება. „ბანკი“ საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარეების, ასევე გეოგრაფიული და დარგობრივი კონცენტრაციებისთვის და რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

„ბანკმა“ შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. ამის შედეგად თითოეულ კონტრაგენტს რისკის რეიტინგი ენიჭება. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი „ბანკს“ საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

„ბანკი“ თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც „ბანკს“ შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება გარანტიის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, „ბანკი“ დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად. „ბანკი“ აქტიურად უზრუნველყოფს საგნებს თავისი საკრედიტო რისკის შესამცირებლად.

საკრედიტო რეიტინგი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი იმართება „ბანკის“ შიდა საკრედიტო სარეიტინგო სისტემით, რომლებიც შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებს.

მაღალი რეიტინგის კლიენტებზე გაცემული სესხებია ის სესხები, რომელთა ძირითადი თანხა და პროცენტი დროულად გადაიხდება, მსესხებლებს აქვთ საკმარისი კაპიტალი და კრედიტუნარიანობა. ეს კატეგორია მსესხებელს ენიჭება, თუ ის ფინანსურად ძლიერია და საკმარისი კაპიტალი აქვს გაუთვალისწინებელი შემთხვევებისგან თავის დასაცავად, ასრულებს მოგების გეგმას და აქვს საკმარისი ფულადი სახსრები, რომ დროულად დაფაროს დავალიანება, ზემოაღნიშნულის ჩათვლით. ეს რეიტინგი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მინიჭებულ სტანდარტულ დონეს.

სტანდარტული დონე ენიჭება ისეთ სესხებს, რომლებიც არის საკმარისად დაცული, მაგრამ პოტენციურად სუსტი, რადგან სესხის გაცემის დროისთვის მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა და კრედიტუნარიანობა სტაბილური იყო, მაგრამ ამჟამად შეიმჩნევა გარკვეული ნაკლოვანებები და ტენდენციები, რომლებმაც, თუ არ გამოსწორდა, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მსესხებლის უნარს, დროულად დაფაროს სესხი. ეს რეიტინგი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მინიჭებულ საყურადღებო დონეს.

ქვესტანდარტული დონე ენიჭება ისეთ სესხებს, რომლებიც არასაკმარისად არის დაცული კაპიტალით, მსესხებლის გადახდისუნარიანობით, ან უზრუნველყოფის საგნით. ქვესტანდარტულ სესხს აქვს ისეთი სისუსტეები თუ პრობლემები, რომლებიც საფრთხეს უქმნის ან ეჭვქვეშ აყენებს სასესხო დავალიანების დაფარვას. ეს რეიტინგი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მინიჭებულ ქვესტანდარტულ დონეს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების, კორპორატიული სესხებისა და გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების მთლიან თანხებს (14,135 ათასი ლარი, 5,244 ათასი ლარი და 12,220 ათასი ლარი, შესაბამისად), მინიჭებული აქვს მაღალი საკრედიტო რეიტინგი.

გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ვადით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში. გარდა ამისა, ყურადღება ექცევა რაიმე სახის მიმდინარე სირთულეს კონტრაქტის ფულადი სახსრების მიმოქცევაში, კრედიტუნარიანობის გაუარესებას და ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობების დარღვევის ფაქტს. გაუფასურებული სესხების შეფასებას „ბანკი“ ახორციელებს ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასებული რეზერვების მიხედვით.

ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურება

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის „ბანკი“ ადგენს შესაფერის რეზერვს. გადაწყვეტილება დამოკიდებულია კონტრაქტის ბიზნეს-გეგმის მდგრადობაზე, ფინანსური პრობლემის გამოსწორების შესაძლებლობებზე ფინანსური, დაგეგმილ მისაღებ თანხებსა და მოსალოდნელ დივიდენდებზე გაკოტრების შემთხვევაში, სხვა ხელმისაწვდომ ფინანსურ მხარდაჭერაზე, უზრუნველყოფის რეალიზებად ღირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დროულობაზე. გაუფასურების ხარჯები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაუთვალისწინებელი მიზეზები მოითხოვს უფრო დეტალურ ყურადღებას.

კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურება

გაუფასურების რეზერვის კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, სადაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. გაუფასურების ხარჯები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომელიც წარმოდგენილია პორტფელში მიუხედავად იმისა, რომ ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურ შეფასების დროს არ ჩანს. იმის გამო, რომ „ბანკს“ აქვს საკუთარი სტატისტიკური მონაცემები, სესხების გაუფასურება გამოითვლება სებ-ის ნორმატიული დოკუმენტების საფუძველზე.

ფინანსური გარანტიები ფასდება და რეზერვები იქმნება კლიენტებზე გაცემული სესხების ანალოგიური წესით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაპა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

„ბანკის“ ფულადი აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2013				2012			
	საქარ- თველო	ეთგო	სხვა არა- ეთგო	სულ	საქარ- თველო	ეთგო	სხვა არა- ეთგო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4,397	-	28	4,425	35,033	-	-	35,033
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	14,135	-	-	14,135	-	-	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	5,139	-	-	5,139	-	-	-	-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	12,220	-	-	12,220	-	-	-	-
	35,891	-	28	35,919	35,033	-	-	35,033
ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	-	10,054	10,054	-	-	-	-
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	434	-	-	434	-	-	-	-
სხვა ვალდებულებები	116	-	-	116	-	-	-	-
	550	-	10,054	10,604	-	-	-	-
წმინდა								
აქტივები/(ვალდებულებები)	35,341	-	(10,026)	25,315	35,033	-	-	35,033

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ „ბანკმა“ შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. მშობელი კომპანიისგან მოზიდული სახსრები „ბანკის“ საქმიანობას უახლოეს მომავალში საკმარისად უზრუნველყოფს. „ბანკის“ აქტივებს მართავს ისე, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდურობა და ყოველდღიურად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებსა და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

„ბანკი“ ფლობს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რომლის დაგირავებაც შესაძლებელია ფულადი სახსრების გაუთვალისწინებელი დეფიციტის შემთხვევაში სებ-იდან სესხის აღების მიზნით. ამასთან, „ბანკი“ ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაპა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

„ბანკი“ აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეს კოეფიციენტები იყო:

	2013, %	2012, %
ლკ- საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი (ლიკვიდური აქტივების საშუალო მოცულობა/ვალდებულებების საშუალო მოცულობა)	274.52%	–

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

ცხრილში ქვემოთ მოცემულია „ბანკის“ ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებზე დაყრდნობით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, „ბანკი“ მოელის, რომ შეანაზრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს „ბანკს“ მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია „ბანკის“ დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,511	4,635	–	–	10,146
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	434	–	–	–	434
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	89	27	–	–	116
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	6,034	4,662	–	–	10,696

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას „ბანკის“ პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით. თითოეული გამოუყენებელი სესხის პირობითი ვალდებულება შეტანილია იმ ყველაზე ადრეული თარიღით, როდესაც შესაძლებელი გახდება მისი გამოყენება. გამოშვებული ფინანსური საგარანტიო კონტრაქტების შემთხვევაში, გარანტიის მაქსიმალური თანხა ნაწილდება იმ ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, როდესაც შესაძლებელი იქნება გარანტიის გამოთხოვნა.

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2013	1,537	183	–	–	1,720

„ბანკის“ ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დინამიკა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში კონცენტრაციის გარდა, „ბანკს“ არ აქვს საბაზრო რისკის არავითარი მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. „ბანკს“ სებ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი წარმოებს ყოველდღიურად. „ბანკის“ სავალუტო რისკის მოცულობა მინიმალურია, რადგან აშშ დოლარში გამოხატულ ფინანსურ აქტივებს მთლიანად ფარავს მშობელი კომპანიისგან ამავე ვალუტაში მიღებული დეპოზიტი.

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი არის რისკი იმისა, რომ „ბანკი“ განიცდის ფინანსურ ზარალს, თუ მისი კლიენტები ან კონტრაგენტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელ ვადაზე ადრე ან გვიან; მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის გრძელვადიან სესხებზე, თუ საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება.

ეფექტი ერთი წლის დასაბეგრ მოგებაზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდეგნაირად ჩამოყალიბდება:

	ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე	გავლენა კაპიტალზე
2013	62	-

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. „ბანკი“ ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, „ბანკი“ შეძლებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლის სისტემა ითვალისწინებს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, ხელმისაწვდომობას, უფლებამოსილების მინიჭებისა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

შეფასების ტექნიკის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის „ბანკი“ შემდეგ იერარქიას იყენებს:

- ▶ დონე 1: ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2: მეთოდი, რომლისთვისაც გამოყენებული ყველა მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე, არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ განსაზღვრადი; და
- ▶ დონე 3: მეთოდი, რომლის დროსაც გამოიყენება მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე და არ ეყრდნობიან საბაზრო მონაცემებს.

შემდეგი ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი იერარქიული დონეების მიხედვით:

	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	12,220	12,220
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4,425	-	-	4,425
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	14,135	-	-	14,135
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	5,139	5,139
	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	10,054	-	-	10,054
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	434	-	-	434

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია „ბანკის“ იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	აუღიარებელი			აუღიარებელი		
	საბალანსო ღირებულება 2013 წ.	სამართლიანი ღირებულება 2013	მოგება/ (ზარალი) 2013 წ.	საბალანსო ღირებულება 2012 წ.	სამართლიანი ღირებულება 2012 წ.	მოგება/ (ზარალი) 2012 წ.
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4,425	4,425	-	35,033	35,033	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	14,135	14,135	-	-	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	5,139	5,139	-	-	-	-
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	10,054	10,054	-	-	-	-
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	434	434	-	-	-	-
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			<u>-</u>			<u>-</u>

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღირიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. „ბანკის“ ყველა ფინანსური აქტივი, კლიენტებზე გაცემული სესხებისა (ე.ი. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ და გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები) და ფინანსური ვალდებულებების (ვალდებულებები კლიენტების მიმართ) გარდა ან ლიკვიდურია, ან საანგარიშგებო თარიღიდან 3 თვეში ეწურება ვადა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

ამორტიზებადი ღირებულებით აღრიცხული ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების (ე.ი. კლიენტებზე გაცემული სესხები) სამართლიანი ღირებულება დგინდება მათი პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთსა და ანალოგიურ ფინანსურ აქტივებზე მიმდინარე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. კლიენტებზე სესხები გაიცა 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ 12 თვიან პერიოდში საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით, ამრიგად მათი საბალანსო ღირებულება უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

მომრაობა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ მე-3 დონის აქტივებსა და ვალდებულებებში

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება.

	1 იანვარი, 2013 წ.	შესყიდვები	საპროცენტო შემოსავალი	დაფარვები	31 დეკემბერი, 2013 წ.
აქტივები					
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	27,333	298	(15,411)	12,220
	<u>-</u>	<u>27,333</u>	<u>298</u>	<u>(15,411)</u>	<u>12,220</u>

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენლია რაოდენობრივი ინფორმაცია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების (მდგენელების) შესახებ, რომლებიც გამოიყენება სამართლებრივ ღირებულებათა იერარქიის მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

31 დეკემბერი, 2013 წ.	საბალანსო ღირებულება	შეფასების მეთოდები	არასაბაზრო მონაცემები	დისკონტირების განაკვეთის დიაპაზონი
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები				
სასესხო ფასიანი ქაღალდები	12,220	დისკონტი- რებული ფულადი ნაკადები	დისკონტირების განაკვეთი	3.80% - 4.25%

იმისათვის, რომ ალტერნატიულ დაშვებებამდე მისულიყო, „ბანკმა“ ზემოაღნიშნული ძირითადი არასაბაზრო მონაცემები დააკორექტირა დისკონტირების განაკვეთის 10%-ის გაზრდით და შემცირებით. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საბალანსო ღირებულებაზე ამან უმნიშვნელოდ იმოქმედა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაპა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. „ბანკის“ საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებისათვის იხილეთ მე-19 შენიშვნა - „რისკის მართვა“.

	2013			2012		
	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4,425	–	4,425	35,033	–	35,033
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	14,135	–	14,135	–	–	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,456	2,683	5,139	–	–	–
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	12,220	–	12,220	–	–	–
ძირითადი საშუალებები	–	5,481	5,481	–	–	–
არამატერიალური აქტივები	–	1,035	1,035	–	–	–
სხვა აქტივები	199	305	504	–	–	–
სულ	33,435	9,504	42,939	35,033	–	35,033
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	10,054	–	10,054	–	–	–
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	434	–	434	–	–	–
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	–	98	98	–	–	–
სხვა ვალდებულებები	335	9	344	–	–	–
სულ	10,823	107	10,930	–	–	–
წმინდა	22,612	9,397	32,009	35,033	–	35,033

22. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების მიმდინარე ნაშთები ასეთია:

	2013		2012	
	მშობელი კომპანია	ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლები	მშობელი კომპანია	ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლები
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	28	-	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	10,054	-	-	-
სხვა ვალდებულებები	4	26	-	-

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი:

	31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	
	2013	2012
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	5	-
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	62	-

2013 წლის განმავლობაში განხორციელებული სხვა გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან მოიცავდა ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენას მშობელი კომპანიისგან, შესაბამისად, 6,068 ათასი ლარისა და 809 ათასი ლარის ოდენობით.

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2013	2012
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	259	-
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	259	-

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობის მიმართ დავალიანება მოიცავდა 2013 წელს დარიცხულ პრემიებს და აუნაზღაურებელ შვებულებას 26 ათასი ლარის ოდენობით.

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობის მთავარი რგოლი შედგებოდა „ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს 3 და დირექტორთა საბჭოს 3 წევრისგან.

2013 წელს „ბანკს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებთან მნიშვნელოვანი ოპერაციები არ უწარმოებია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2013 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

23. კაპიტალის ადეკვატურობა

„ბანკი“ ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. „ბანკის“ კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

„ბანკის“ კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია „ბანკის“ შესაბამისობის უზრუნველყოფა სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნებთან, „ბანკის“ ფუნქციონირებად საწარმოდ შენარჩუნება, კაპიტალის საკმარისი დონის შენარჩუნება, რომ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შეადგინოს სულ მცირე 12%. საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის შემოწმება ხდება ყოველთვიურად საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელშიც ნაჩვენებია შესაბამისი გამოთვლები და რომელსაც ხელს აწერს „ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე და მთავარი ბუღალტერი, რის შემდეგაც საანგარიშო მოხსენება იგზავნება სებ-ში.

„ბანკი“ მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტორების მიზნით, „ბანკმა“ შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

სებ-ის მოთხოვნით ბანკების რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 12%-ს უნდა შეადგენდეს (2012 წ.: 12%), ხოლო პირველი რიგის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი - 8%-ს (2012 წ.: 8%). 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	შენიშვნები	2013 წ. ფას-ის მიხედვით	კორექტირებები	2013 წ. სებ-ის მიხედვით
საწესდებო კაპიტალი	15	35,000		
გაუნაწილებელი მოგება	15	33		
გამოკლებული: არამატერიალური აქტივები, წმინდა	10	(1,035)		-
პირითადი კაპიტალი		33,998		35,000
მიმდინარე წლის ზარალი		(3,024)	94	(2,930)
საერთო რეზერვები	7	104	4	108
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		(2,920)	98	(2,822)
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან		-	-	-
სულ კაპიტალი		31,078	98	31,176
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები		23,949		23,949
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				130%
პირველი რიგის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				142%

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

23. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალი შედგება ძირითადი კაპიტალისგან, რომელიც თავის მხრივ მოიცავს საწესდებო კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას, მიმდინარე წლის მოგების ჩათვლით. ფასს-ის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კიდევ ერთი კომპონენტია დამატებითი კაპიტალი, რომელშიც შედის სუბორდინირებული ვალი და გადაფასების რეზერვი.